

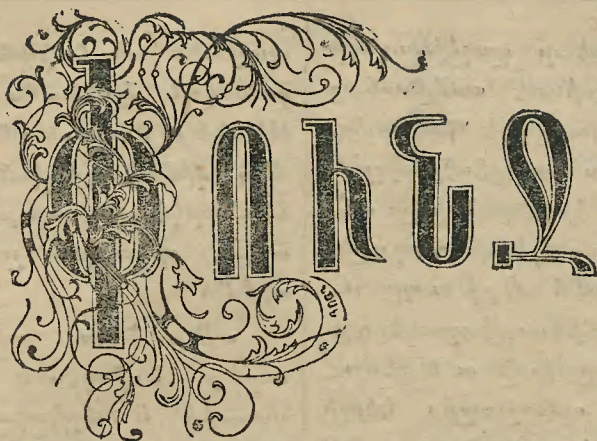
Փոստը 20 ԲԵՐԵՆԻՍԻ ԵՆ ԵՄԲԱՐՈՐ օրերը կը հրատարակուի :

Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս արծաթ մեծիտ կանխիկ վճարելի, քի մայրաքաղաքիս է և իւր արուարձանաց է քի գաւառաց համար :

Վեց է Երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կը նդունուի :

Տեղական է գաւառական քղապարտութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :

Հատը մեկ դրը է, և կը գտնուի մասնաւորապէս Պանսէ գաւառ — Սուրի Պողոս աղայի խանութը :

Երանուցման տողը 3 դրը է մեկ անգամի համար: Աւելի աման կը լայ աւելի անգամներու համար :

Խմբագրութեան վերաբերեալ որ է և գիր ուղղելի առ Տնօրէն-Տէր Հ. Ս. Ալաճաճեան Կ. Պօլիս Պալլըք բազար Նաճիյէ խան վերի յարկ քի 16 :

ADRESSE

H. S. Aladjjian

Directeur du Journal Armenien POUNTCHÉ

46 Nafie Han Balouk Bazar Constantinople.

Թիի 1662

ԵՄԲԱՐՈՐ

1882 ԱՊՐԻԼ 10

ԱԶԳԱՅԻՆ

ՈՒՅՈՐԵՆ

Ազգային ժողովոյ ատենապետաց Դիւանն հինգշաբթի առաւօտ Ղալաթիոյ խորհրդարանին մէջ նիստ ըրաւ, բայց չկրցաւ արդիւնք մ'ունենալ. որովհետեւ վարչութեան ատենապետ մեծ Եղսուֆեան էֆէնտի չկրցաւ աւարտել իրմէ խնդրուած տեղեկութիւններն ու բացատրութիւնները, և առաջիկայ հինգշաբթի առուր մնաց շարունակութիւնը: Այս յետաձգման վրայ անշուշտ մեղի հետ մեծ ցաւ կը գտնուին անոնք որք խելամուտ լինելով ազգին ներկայ վիճակին, անհրաժեշտ կհամարին անյապաղ բարութեան: Հաղիւ հաղ կը դաւանին ատենապետաց Դիւանն, և ահա անկատար մնալով խնդրուած բացատրութեանց ու տեղեկութեանց արտասանութիւնը, վերադառնալով մարման համար 8 օր կորոշուի: Կարելի չէ՞ր, հետեւեալ առաւօտ դաւանել, շարունակութիւնը լըսել և ազգային ժողովոյ գումարումն որոշել: Մեք կկարծեմք, թէ երկար ճառախօսութեանց պէտք չկայ՝ ազգային ծանուցեալ խնդրոց վիճակն բացատրելու համար, առ առաւել՝ ժամ մը բաւական է ծանուցանելու համար թէ, Կիլիկիոյ կաթողիկոսական խնդիրն այժմ սա՛ կերպարանքն առած է. թէ՛ Պօլիս կոչուած առաջնորդաց համար սա՛ անօրինութիւնը պիտի ըլլայ, և այլն: Այսպիսի տարապայման յետաձգմանը սխառն են կասկած յարուցանել հասարակաց մէջ, թէ կան ոմանք՝ որ աղային գործոց գլուխը գլուխուղ կուզեն առանց Պատրիարքի և առանց վերին հսկողութեան: Կարծեմք, անպատշաճ չըլլար եթէ յաւելումը թէ Գլխաւորաբար մեծ Եղսուֆեան էֆէնտի կենթարկի այսպիսի կասկածանաց, և հետեւապէս նոյն ինքը պարտի փութացուեն պատրիարքական խնդրոյն կարգադրութեան գործը: Եղսուֆեան էֆէնտի և իւր պաշտօնա-

կիցը անշուշտ քաջ գիտեն թէ միշտ բայց աւելի այժմ՝ ազգին օգտակար չէ՛ առանց Պատրիարքի մնալ: Եթէ երբեք կերկրն չին Եղսուֆեան էֆէնտի և Աղային ժողովոյ Դիւանն թէ առաջարկուած վարժարանը կըլլան, մեք կհամարձակիմք յիշեցունել թէ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժարման վրայ արդէն Կէ՛ս Կանցնի, և այսչափ ժամանակի մէջ Ալապայի խնդիրներ ալ կարգադրել հնար էր: Արդեօք բացաւ արտութեանց ու տեղեկութեանց տուր և առի համար ալ կէս տարի պիտի անցունեմք:

Իսկիւտարի Ս. Խաչ եկեղեցւոյ քարոզիչ և Տարոնաց առաջնորդ Գեր. Տ. Գրիգորիս Ս. Արքեպիսկոպոս Ալէքսանդրոս ուսումնասիրական օրինակելի դործ մը գործած է այս օրերու: Նորին Գերապատուութիւնն խմանալով, որ թաղին վարժարանին ուսուցչաց ամառականներն պիտի զեղչուին թաղային սնտուկին անձկութեան պատճառաւ, և նկատելով որ ուսուցիչք պիտի վճարին և արդէն ներութեան մէջ գտնուող ուսուցիչք աւելի պիտի նեղուին, որոշեք է վարժարանին թողուլ թաղային սնտուկէն քարոզչութեան համար իրեն յատկացեալ 400 դրը ամառականին կէսը, և ինքը բաւականանալ կիսովն, ինչպէս նաև քարոզչութեան ուրիշ հասոյթներովն և Տարոնաց վիճակին առաջնորդական եկամուտներովն՝ որ ցարդ կթափին առ ինքն: Ըստ մեզ Գեր. Ալէքսանդրոսն այս ինքնայօժար նուիրատուութիւնը թէպէտ առաւել մեծաձայն կհաչակէ զինքը, քան այն ահագին զանգակը՝ որոյ նմանը չը կայ մայրաքաղաքիս ազգային եկեղեցեաց մէջ, և որ իւր վերակացութեամբ և ջանիւք Մոսկուայէն բերել տրուած է, և որոյ տեղոյն շինութեան համար կաշխատի գիշեր ու ցերեկ: Բայց եթէ զանգակատունը շինուած և զանգակն բարձրացած ըլլար, պիտի առաջարկէինք՝ այս գեղեցիկ գործն

հաշակելու համար հնչեցնել առաջին անգամ: Թերեւս ոմանք չափազանցութիւն համարին այսչափ գովեստ կարգաւ տարեկան 2400 դրը նուէր մը համար, բայց մեք կարի յոյժ նուազ կհամարեմք. որովհետեւ վարժարանի համար նուիրեալ որեւէ խնամք՝ ուրիշ ամենամեծ շինութեանց համար տեղի ունեցած աշխատութեան մեծ և մեծ կհամարեմք մեք, և հետեւաբար ամենայն գովեստից արժանի:

Ռուսական դեսպան Վսեմ. Պ. Նէվիլքօֆ երէկ Գումգափուի Պատրիարքարանն եկաւ՝ Ս. Պատրիարք Հօր հրաժեշտի օղջոյն տուլու համար. ոսկայն չդառնելով խնդրեց որ հաղորդեն Ն. Սրբաշնութեան:

Բաղէշի գաւառական ժողովէն հեռագիր մ'եկաւ երէկ ի Պատրիարքարան, որով կծանուցուի թէ անցեալները կրօնավորս եղող խումբ մ'աղագայինք դարձան իրենց մայրենի եկեղեցւոյ գիրկը, շնորհիւ ջանից Տ. Գարեգին Ծ. վարդապետի Սրբանձտեանց: Յիշեալ ժողովն խնդրած է, որ Սրբանձտեանց Հօր առաջնորդական տեղապահութեան հըրամանագիրն զրկուի:

Եօղջատի առաջնորդական տեղապահ Գեր. Տ. Ղևնդ. Ս. Արքեպիսկոպոս Շիշմանեան գըրեք է առ Պատրիարքարան, թէ առաջնորդական ընտրութեան հրահանգ զրկելու ժամանակն հասած է, և թէ՛ այսուհետեւ իրեն համար անդադար է Եօղջատ գտնուիլ, թէպէտ ժողովուրդը մեծապէս կփափաքի, և զինքն ընտրելու տրամադրութիւն կտեսնուի: Գեր. Շիշմանեան խնդրեք է, որ ժողովոց հաղորդուի պարտ ու պատշաճն:

Չարսանճաղի գաւառական, կրօնական ու քաղաքական ժողովոց կողմանէ գիր մը ծանրապէս գանդատելով՝ Քարբեղդի Սարգիս վարդապետի դէմ և մեծապէս գովելով նախորդ առաջնորդ Նէվիլքօֆեան Յովհաննէս վարդապետի բարւոք պաշտօնավարութիւնը, Պատրիարքարանէն խնդ-

րած են գործունեայ և ժողովուրդասէր հովիւ մը նշանակել:

Ըստ յանձնարարութեան Արժ. Տ. Կարապետ քահանայի Սեթեան, շնորհակալութեամբ կը ծանուցանեմք թէ՛ Գումգափուի ազգային վարժարանին Պատ. Հոգաբարձութիւնը Յարութեան տօնի առթիւ վարժարանին աղքատիկ ուսանողաց մէկ մէկ ձեռք դրեստ նուիրեք է, պէտք եղած դրամին մեծագոյն մասն իւր մէջ հանգանակելով:

Սարմաթուրուքէն:

« Կան այնպիսի բարեգործութիւններ, որոնք թէեւ ըստ ինքեան փոքր եւ աննշան, սակայն ո՛րչափ մեծ բարիքներ յառաջ կը բերեն եւ ո՛րչափ օրհնութեանց կարժանանան:

Ս. Յարութեան Տօնն՝ որ մեծ եւ նուիրական նշանակութիւն մ'ունի, եւ որ քրիստոնեայ ժողովուրդն ամեն տարի հանգիստ տօնելու բարեբաղդութիւնը կը վայելէ, սակայն եւ այնպէս, աշխարհիս ունայնութեանց անխելահաս ինչ մանուկ օրեր տխրութեան կենթարկէ եւ անմեղ արտասուքներ հոսել կուտայ անոնց. — Զատիկ է եւ նոր լաք ջուրն խեղճերը:

Միթէ կարելի՞ է չգործատել եւ չօրհնել զանոնք, որք զատկական տօնի առթիւ կը փութան թէ նիւթապէս եւ թէ բարոյապէս հոգ եւ ջանք տան իր՝ այսպիսի աղքատ տղայքը միւթ թարելու, մէկ մէկ ձեռք զգեստ պատրաստելով անոնց:

Մենք միւր անհատական պարտաւորութիւնը կատարած ըլլալու համար, ներկայիս կը փութա՞մք մեր գիտացածն ու տեսածը հրապարակել եւ յանուն թաղեցւոյն մեր երախտադիտական խորին շնորհակալութիւնները մատուցանել ամեն անոնց, որոնք ուղղակի կամ անուղղակի մասնակից եւ զած են Գարակէօմրիւք եւ Սարմաթուրուք միացեալ թաղից Բարեւիրաց Ընկերութեան այն ձեռնարկին, որով յիսունէն աւելի մանչ եւ աղջիկ զըպրոցական աղքատ տղայոց զգեստ մասակարարուած է:

Այս առթիւ չեմք կարող առանց մասնաւոր յիշատակութեան անցնիլ Գարակէօմրիւքի Նիւղեցւոյ քարոզիչ Գեր. Տ. Նշիկի կաթիկոպոսի, Արժ. Քահանայից դասուն եւ Թաղ. Խորհրդոյ Մեծ. Անդամոց՝ այս մասին ունեցած անդուշտ ջանքերն, որոնց շնորհիւ մեծ արդիւնք ունեցաւ հանգանակութիւնն եւ որով բաւական թը ուղղապէս զգեստաւորուցանաւ Թաղ. Խորհուրդն՝ ոչ թէ միայն իւր անհա-

— Եղիապատի մէջ ծանր անցք
մ'անցած է այս օրերու : Չէրքէզ
սպայք ո՛չ միայն չեն հնազանդեր
Սուտանի կողմերն երթալու հը-
րամանին , այլ և սրամտելով որ
միայն արար սպայից աստիճաննե-
րը բարձրացած են , իրենցմէ
մէկուն տունը ժողովուրդն են առ-
նախարարութիւնն մատուցանելի
խնդրադիր մը պատրաստելու
համար , խորհրդակցութեան ժա-
մանակ մէկը բէլօրէլէն դէպ ի
առատաւն պարպելով « Արապի
փաշային այսպէս խօսք հասկցու-
նել պէտք է » ըսեր , և իսկոյն-
այս անցքը խմանալով իշխանու-
թիւնը ժողովեալը ձերբակալուեր
են :

— Երէկ երեկոյ ժամը 11ին ա-
մեները Գաւառ դիւզ հրդեհ պա-
տահելով , և առաջն առնուե-
լէ պահ մը յետոյ կրկնուելով 50
-60ի չափ տուն հրոյ ճարակ ե-
ղան :

Ռուսիոյ Չարն իւր սենեկին
մէջ գիր մը գտեր է , որով Ոչնը-
շականը մահ կապառնան իրեն
եթէ բարենորոգմունք ի գործ չը
գնէ իւր թագադրութեան հան-
դէսէն յառաջ :

— Չարն յատուկ հրովարտակա-
արդիւր է զինուորականաց՝ քա-
ղաքականութեան վրայ ատենա-
խօսել :

— Պիրմանիոյ թագաւորն ըս-
տանել տուեր է իւր երկրորդ
տիկինն , երկու քոյրը և 30ի չափ
նշանաւոր անձեր , կտակած ելով
թէ իրեն դէմ խռովութիւն հա-
նելու համար միաբանած են :

— Պիւմարը իշխանն Պ Կի-
էրսի Ռուսիոյ արտաքին գործոց
նախարար անուանին լսելուն
պէս՝ շնորհաւորութեան հետ ա-
ղիւր վաթսուցեցր է :

— Գերմանիոյ զինուորական
նախարարն՝ ռուսական սահմա-
նաց վրայ դանուած բերդերն ու
ամրութիւններն աչքէ անցնելու
ելիր է :

— Գաղլիոյ կառավարութիւ-
նը որոշեր է զինուորական նա-
խարարի խորհրդական մ'ալ կար-
գել , 23000 ֆրանք տարեկա-
նով :

— Չարին թագադրութեան
հանդիսին համար հրաւիրեալ
արքայազանց հետ մէկտեղ , հը-
րաւիրեալ են նաև Գաղլիայէն , Ի-
տալիայէն և Սլաւոնիայէն ներկա-
յացուցիչք : Այս հանդիսին ներ-
կայ պիտի գտնուին նաև Գարա-
տաղի և Պաւլարիոյ իշխանք ,
Խիլլայի խանը , Պարսկաստանի և
Պաւլարայի գեղապետ , Կովկա-
սիոյ ժողովրդեան և Թուրքաս-
տանի բնակչաց պատուիրակներն ,
Վրաստանի նաև թէ այս հանդիսին
համար 100,000 զօրք պիտի պատ-

րաստուի Մոսկուայի շուրջը , բայց
չափազանցեալ կկարծուի այս
թիւն : Հանդէսը 10 օր պիտի
տևէ և 10 միլիոն ռուպլի ծախք
պիտի երթայ :

— Գաղլիէն Հնդկաստանի
կառավարութեան առած տեղե-
դեկութեանց նայելով՝ մօտերս
Աֆղանիստանի մէջ ընդհանուր
յեղափոխութիւնէ մը կ'ստիպուի ,
զոր Անգլիա պատրաստած է այդ-
երկրին կառավարութիւնը ուրի-
շի մը յանձնելու նպատակաւ : Մե-
ծապէս կը վրդովեն այս լուրերն՝
Անգլիոյ ազդեցութեամբը կարգ-
եալ էմիր Ապտուլ Բահման , որ
կշանայ ժամ մը յառաջ իւր կա-
ռավարութեան մէջէն հեռացնել
Ծիր Ալիի , Եագուպի և Ահմէտ
Էյսալ խանի կուսակիցները : Անգ-
լաբունակարար տեղի ունեցած
բանտարկութիւնք , գիշատմունք ,
աչահանութիւնք և գլխաւորապէս
Գաղլիի բնակիչներն իրենց իշ-
խանին դէմ դժգոհ ըրած են
այն աստիճան , որ մահ կամ ար-
տաքսումն կապառնան :

— Իտալիոյ Լիւրնո քաղաքին
մէջ վաճառականին մէկը թռտով
վէյի կառքին տակ մնալով մե-
ռած ըլլալուն համար , ժողովուր-
դը շատ յուզուեր և երկու կառք
գրաւելով այրել ուղած 'ատեն ,
ոստիկանք վրայ հասեր և զէնքի
գլխով լազուս անձինք վիրա-
ւորեր , շատերն ալ բանտարկեր
են :

— Անցեալ տարի 7 միլիոնի
արժողութեամբ պարգի վերաբեր-
եալ նիւթեր մտած են ի Պէրլին՝
ձարմէն ու Չինաստանէն :

— Սիպերիոյ Բարա քաղաքն
աքսորեալ 18 քաղաքական յան-
ցաւորներն՝ որոց 2ը կ'ին են , յա-
ջողած են փախչիլ :

— Հանրածանօթ Պ. Լուի Ֆի-
կիէ՝ որ գիտութիւնը բաւկացու-
ցած է՝ նորա սկզբունքն անգամ
չգիտցողներուն գիւրդմունքի ը-
նելու համար , մտադիր է վարձել
Փօլի Տրամաթիք անուն թատրո-
նը ժամանային դադարին ժամա-
նակ , և անդ ներկայացունել իւր
երեք գիտնական արարուածներն ,
որք են՝ Տընիս Բարէն , Բէրլէր և
Կիւթեմպէրկ :

— Միացեալ Նահանգաց Աւե-
տաբեր անուն թերթը կ'ընու-
ցանէ , թէ արագընթաց նաւերու
եւրոպական գիծ մը հաստատե-
լու ծրագիրն լրանալու վրայ է :
Երթեւեկութիւնը շաքաթական
պիտի ըլլայ և միայն երեք նա-
ւով եթէ սոյն ձեռնարկն յաջո-
ղի՝ նաուց թիւը պիտի կրկնա-
պատկի : Այս նաւերն չափով հան-
դըպին և ո՛չ մէկ միջանկեալ նա-
ւահանգիստ , և ուղեորութիւնը 6
օրէն պիտի լրացունեն : Մէն մի

նաւ պիտի ունենայ չորս կողմը
դոց բազմաթիւ օթեակներ՝ ան-
ընկղմելի ընելու համար , և պի-
տի կրնայ ընդունիլ հազարաւոր
ճամբորդ : Օթեակներէն զատ պի-
տի ունենայ նաև տասը ուրոյն
բնակարան կանանց համար , 1
ճաշարանէ՝ 3 անկողնոյ սենեակէ ,
1 բաղնիքէ և 1 ճէմիչէ բաղ-
կացեալ :

— Սմերիկեան թերթերն Ֆէթ-
Պոյ (դէր մահ) անուանեալ մար-
դու մը մահը կը ծանուցանեն :
Տալիտ Նալարօ (մարդուն անու-
նը) Իլինուայի մէջ ծնած է . 18
տարեկան եղած ատեն 360 քի-
լոգրամ կ'ընէր . գիւրդութեանը
պատճառաւ զինքը շահագէտ ան-
ձինք վարձած են՝ ի տես հասա-
րակաց դնելու համար : Անցեալ
ամառ Քանի և վերջերս Բիցպուրկ
տարուած էր . աստ մանկամարդ-
աղջկան մը սիրովը վառուելով
ուղեց ամուսնանալ և աղջիկն հա-
ճեցաւ , բայց ծնողը չհաւանե-
ցան . ասոր վրայ սրամտելով Նա-
վարօ՝ որոշեց չամուսնանալ և ա-
ռանձնանալ . ուստի խղեց՝ վերջին
անգամ զինքն վարձողին հետ դը-
րած պայմանները Գիչ մը վերջը
ծաղիկ հիւանդութենէ բռնուե-
ցաւ , և Բիցպուրկի ամենալօրեղ
մարդերէն 7 հոգի հիւանդարան
փոխադրեցին զինքը . անդ իւր ա-
մեն մէկ շաբաթման ատեն մահճա-
կալը կ'ստատակէր և տախտակա-
մածին վրայ կ'իյնար , ուրիշ զին-
քը վեր առնելու և ուրիշ անկող-
նոյ վրայ դնելու համար բազում
աշխատութեան և ժամանակի
պէտք կը ըլլար . սոյն կրկին կրկին
անկումներն ու տեղաւորումներն
հիւանդութեան ծանր պահուն
տեղի ունենալով՝ բնականաբար
հիւանդութիւնը ծանրացուցած , և
Դէր Մանչն իւր վերջին մահճա-
կան ջանքալիւով հոգին փչած է :

— Ռ-ի հոգ Ժան Զնաք է " Գ. Չ
առաջ , Պէրլինի մօտակայ քաղաք-
ներէն միոյն մէջ կ'ին մը : Տղայոց
հայրն՝ որ խանութպան մ'է ,
խնդրադիր մը տուած է կայսեր ,
որ տղայոց կնքահայրութիւնն
ընդունի : Կայսրն հաճեր է ըն-
դունիլ պարկեշտ քաղաքացւոյն
խնդիրն , և 30 մարդ զրկած է
նորած իններուն նուէր դնելու
համար :

— Կորցագոֆ իշխանին Ռուսիոյ ար-
տաքին գործոց նախարարութենէն
քաջութիւն առնի տուած է նորա քա-
ղաքական կենաց պատմադրութեան :
Ծնած է 1798 Յուլիս 4ին , հայրը իշ-
խան Միքայէլ Ալեքսանտրովիչ Կորչա-
քօֆ , կիսաբաժնի հրամանատար (լիւա)
մ'էր . մայրն ալ կոմսուհի մը : Ուս-
մունքը Չարքօֆ-Սէլոյի համալսարա-
նին մէջ առնելով՝ 1817ին փառաւոր
քննութենէ ետքը , արտաքին գործոց
պաշտօնատան մէջ խորհրդականի
տիտղոսով Կոմս Նէսէլրոտի անձնակա-

քարտուղարն անուանեցաւ , և հինգ
տարի վարելէն ետքը , յաջորդաբար
Լոնտոնի , Ֆիորենցայի , Պէրլինի և
Վիեննայի ռուսական դեսպանատանց
մէջ պաշտօնի կոչուեցաւ , և բոլոր
պաշտօններու մէջ ալ իւր զիսաւորաց
գոհութեանց արժանացաւ : Քիչ ժա-
մանակէն վերջը՝ իւր վեհապետին և
րախտագիտութիւնն ստացաւ , վաւերի
այն ատեն Նիքօլա Կոյսրն շատ կ'իւս-
փաքէր իւր գոստրն (մեծ-դքսուհին
Օլիա) Վիւրթեմպերկի գահաժառան-
դին ի կնութիւն տալ . բայց երկու ար-
քունեաց յարաբերութիւններն գործին
նուազ նպաստաւոր էին , և Վիւրթեմ-
պի դէմ կ'իյնար . 1844ին Կորչագօֆ
լիազօր դեսպանութեան պաշտօնով
Բշթութեանը զրկուեցաւ , որ սոյն խը-
նամութիւնը իրականացնէ . հինգ տա-
րի պէտք եղած ջանքերն ընելէն ետքը ,
Կորչագօֆ յաջորդեցաւ և 1846 Յուլիս
13ին կառավարեցաւ ամուսնութիւնը :
Նիքօլա Կոյսրն այնչափ գոհ եղաւ
Կորչագօֆէն , որ իրեն խորհրդական
ըրաւ . 1854ին յորժամ Աւստրիոյ և
Ռուսիոյ յարաբերութիւնը ցրտացած
էին , Վիեննայի դեսպան անուանե-
ցաւ . անդ ևս խմաստութեամբ զԱւստ-
րիա Ռուսիոյ դէմ պատերազմելէ ետ
կեցուց . յետոյ գերմանական դաշնա-
կցութեանց ժողովին մէջ . զՌուսիա
ներկայացնելով ծանօթացաւ Պիւմար
իշխանին : Կորչագօֆ Վիեննայի մէջ
ալ շատ մեծ գոտարութեամբ զԱւստ-
րիա իւր հայրենեաց օգտակար ընել
ջանաց , բայց չյաջողեցաւ , և Աւստ-
րիոյ դէմ համարձակ ցրտութիւն
ցուցնելով Ռուսիոյ աւաղանւոյն հա-
մակարձը վայելեց : 1856ին Բեղըրս-
պուրկ վերակոչուելով՝ Նէսէլրոտի յա-
ջորդեց : Խրիմու պատերազմէն ետքը ,
Կորչագօֆ Ռուսիոյ քաղաքականու-
թիւնը սա՛ բաւերուն մէջ ամփոփեց .
« Ռուսիա չարքիւր , ինքզինքը կ'ո-
ղովէ և Ռուսիա վաւսն Ռուսաց » Կոր-
չագօֆ Վիեննայի դեսպանութեան
ատեն , Ֆրանսայի մօտենալու յատա-
կադի մը բռնած էր , և այս պատ-
ճառաւ 1858ին Բշթութեանը մէջ
Նարոյէնի և Աղեքսանդր Կայսերաց
ստակցութեան տեղի ունեցաւ : 1862
-63ի բոլոնիական յեղափոխութեան
ատեն Ռուսիոյ ժողովրդեան փափա-
քանաց համեմատ շարժեցաւ : Արեւ-
մըսեան պետութեանց դէմ բռնած
խիստ վարմունքն զԿորչագօֆ իրեւ-
երեւելի քաղաքադէս մը համբաւեցին :
1864 և 66ի Բրուսիական պատերազմաց
և 70-74ի Բրուսո-Ֆրանսական պա-
տերազմի ատեն բռնած զիրքն գեռ
ամենուս միտքն է : Կորչագօֆ յարեալ
չէր Աղեքսանդր Կայսրն այն կարծե-
կաց թէ Բրուսո-Ֆրանսական տէրու-
թեանց ապագայ զօրութիւնը Ռու-
սիոյ համար մեծ վտանգ կապառնայ :
1867ին կառավարութեան գիւտա-
դարին անուանեցաւ և 1871ին ալ
Ալթէս տիտղոսն ընդունեց : Թուրքո-
Ռուսական պատերազմին ալ Կորչագօֆ
ինքն իր ձեռք պատրաստեց , թէ հա-
մալաւեանց փախա՞քը տեղը տա-
նելու համար բացաւ , յայտնի չէ . բայց
սա ճշմարիտ է որ Պաւլարայի մէջ հա-
մալաւեանց մեքենայութեանց օգնեց .
պատերազմին ատեն Պուրքէշ կ'իյնար
և անոր կ'սկէր քաղաքականութեան
վրայ . 1871ին գեղաւորները մէջ Բիւլ-
նայի անկումէն վերջը , Կայսրն հետ
Բեղըրսպուրկ վերադառնալով՝ հիւան-
դացաւ , և ալ չէր կրնար ըստ առաջ-

նորն աշխատելու Պէրլինի վեհաժողովին մասնակցութիւնը իւր վերջին գործունէութիւնն եղաւ, բայց Գերմանիոյ դէմ առեւտրական եւ սրամտութեամբ բաժնուեցաւ վեհաժողովին և իրաւագործի քաղաքականութեան սկզբունքն էր՝ անձնական զգացմանց չհետեւիլ եւ ծայրայեղութիւնէ զգուշանալ. այս սկզբունքն է որ Ռուսիոյ եւ Գերմանիոյ մէջ բարեկամութեան կապն անքակ պահեց:

Հիշուի՝ Կարլ-Էմիլ Բոնիբոնի-Վորմսերն, զորս ըրած է Տիւթմար անուն քիմիագէտ մը, մեծ յաջողութիւն գտած են: Սորա նը պատահին է՝ տեղափոխութեան դիւրութիւնն տալու համար ուղեւորած ձկնորով թանձրացնել իւզն: Պատրաստութեան եղանակն դեռ ծանօթ չէ, և քիմիագիտին պատրաստած մի կոորին վրայէն կարելի եղած չէ բաղադրութեան ինչ ըլլալը հասկնալ, որ պարզ քարիւղին քանակութեան 0/2-3 խառնելով կը թանձրանայ: Բեդերսպուրկի մէջ արդէն ընկերութիւն մը պատրաստ է սոյն դիւրութիւն մեղմութեամբ առնուլ:

Օրաբնակարաններն Բեռլինի համար է այս անգամ Պուրնովսքի անուն օգտագնացն: Ռուսական թերթերն մեծ գովեստիւք կը խօսին այն փորձին յաջողութեան համար՝ որ կատարուած է հնարողին չինած մի փոքր օրինակին վրայ: Շողեշարժ մեքենայ մ'է այս, որ՝ «Էլեմէնտ» մը ծայրին ամբողջ կապուած երկու փետուրներով կ'առաջանայ օդոյ մէջ. ունի օդաչարժ թև մ'ալ իբրեւ զեկ: Վառելիք նիւթոյ լինայողութեան համար՝ փոքր առաքատ մ'ունի պատրաստ. մեքենային զլուխն չարժուէ է և օդոյ հոսանաց կ'հետեւի:

Սոնոյ (օձ, կաշի, և այլն) լոյսն համար զօրաւոր և աղիւղեղ թափ մ'է Բեռլինի մէջ Բոնիբոնի-Վորմսերն ըստած քիմիական բաղադրութիւնը. ո՛չ միայն մարդիկ կաշտին, այլ և անասունք՝ որ յաճախ կ'ստանան իրենցէ:

Հրէաստեղծ Էմիլ (քար իւլ Եհն) հուտ, պիթիւմ տը ժիւտէ) վրայ, Պ. Ապրիլ առ Ակադէմիայի Գաղղիոյ դրած մէկ նամակին մէջ տեղեկութիւն կուտայ՝ Նաքի խիւսքանին յԱրթուրտան և ի Պաղեստին ըրած ուղեորութեան գրքէն քաղելով հետեւեալ երկու հատուածներն: Ա. — «Ինձ պատմած են թէ, մեռեալ ծովուն յոտակէն հաւկթածն նիւթ մը կ'հանուի. գոյնը սև է և կ'նմանի քարի՝ տուանց անոր կարծրութիւնն ունենալու. Ասորեստանի և Պաղեստինի բնակիչք զանի կը ժողովն, կ'ստանան և քաղաքները կ'տանին: Կ'հաստատեն, թէ երբ սոյն կուտան կ'տար մը ծա-

ռի մը տարը թաղուի, ծառը զերծ՝ կ'մնայ որդերէ՝ առանց արմատը մնասուելու»: Բ. — «Արդի հեղինակներէն մին, Շէյխ ասադ իւլ զանի էլ Նապուսի՝ որ չըջած է մեռեալ ծովուն եղերքը, կըսէ թէ երկրին բնակիչք մեռեալ ծովէն հանուած երկու տեսակ կուտանքը կ'ամբողջ հետը իւր խառնելով և ասով կը չիեն որթերը՝ որդերուն մնասներէն պահպանելու համար. սոյն նիւթը կ'ընէ որդերն ամեն տեղ որ կ'անուին, նաև հորերու և ջրը չեղնելու մէջ, ինչպէս նաև կուտանքունէ ջուրի մէջ գտնուած ձկներն»: — Ակադէմիային մը խորհրդակցութեամբ քաղաքացի Պ. Տիւմա այս առթիւ կ'այտարարէ, թէ Ակադէմիան ընդունած է երկուստեքի մը գաղղիական հիւպատոսին ձեռամբ մեռեալ ծովուն եղերքէն ժողովուած մէկ փոքր տակաւ Հրէաստեղծի կուտը, որոյ տարալուծումն տեղի կուտենայ Փարիզի կեդրոնական գաղղիոյ մէջ: Մասերս պիտի հրատարակուի, և յոյսովս պիտի արդարանայ Պաղեստինու բնակչաց նոյն կուտը իբրեւ որդասպան գործածելն:

Պոլիս, կամիլին դուրսը, Օսմանեան զրառուներ, թիւ և թուրքերէն և հայերէն լեզուաւ ամեն գիրք և օրինագիրք կ'ըլտնուին չափաւոր գիներով: Գաւառներէն ուղղորդողը կընան ուղղակի դրել և դիւրութեամբ ըստանալ, ըստ ամենայնի ապահով ըլլալով: Նամակը ուղղելի են առ Տ. Գրիգորեան էֆէնտի յիշեալ զրառուներն:

ՁՐՐԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵ
ՅԻՄԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵ
ՅԻՄԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵՔԻԵ

Կեդրոնատեղին է ի Պոլիս Մէրճան չարը Յոլման Աճեանի զըրառուներ թիւ 33 և ամեն գրաւաճառաց քով, գին 5 դրուշ:

ՖԵԼԵԲ

Այս անունով պատկերազարդ Հանդէս մը հրատարակել սկսած է տարւոյս սկիզբէն հայ տառերով ու տաճիկերէն լեզուաւ: Պարունակութիւնը պիտի ըլլայ ուսումնական, առեւտրական, և այլն: Խմբագիրն է Կեսարիոյ առեւտրական պաշտօնատան գաղտնական շնչեալ գիւտնին նախորդ տնօրէն Մեծ. Յովհաննէս էֆէնտի Յ. Պալըզեան: Մէկ տարւոյ մէջ հետզհետէ 24 թերթ պիտի հրատարակուի: Տարեկան բաժա-

նորդագրին է 3 արծաթ մէճիա, ու վեցամեայն կանխիկ կառնուի. թերթը 3 դրուշ է: Բաժանորդ դրուիլ ուղղորդողը կը հրաւիրուին առ Յովհաննէս էֆէնտի Յ. Պալըզեան, Մեծ. Նոր-խան վերի յարկ թիւ 39: Առաջին թերթն երկու օր յառաջ տեսնելու պատիւն ունեցանք: Ընդունելութեան և քաղաքութեան արժանի է: Ըստ մեր սովորութեան, յաջողութիւն ու յարատեւութիւն կ'մաղթեմք այս նոր հրատարակութեան համար ալ:

Պ. Նորայրի Գաղղ-Հայերէն Բառարանին 96 ըրթ թերթն ալ հրատարակեցաւ:

ԱՌԱՔԱՅ ՖԵՆԵԼԻՈՆԻ

Թարգմանեաց ի գաղղիականէ
ԱՅՍՏՈՐԻԿ ԹԱԳԵՈՍ ԿԵԶԻԲԵՅՆ
ՍԵՐԱՍՏՈՅԻ

Անշուշտ եմք թէ, բազումք պիտի փութան գնել մէկմէկ օրինակ, ինկատի առնելով գործին օգտակարութիւնն ու թարգմանչին վիճակն, որ արդէն բաղմանով է: Կը գտնուի ամէն Հայ գրաւաճառաց քով և մասնաւորապէս Մուճի Պօղոս աղայի խանութը, Դալաթիոյ եկեղեցւոյն բանկալը, և ի Բերա Վէրտի թատրոնին դէմ ծխալաճառ: Գառնիկ էֆէնտի Կիւլեքեանի թիւ 183 խանութն և Թիւնէլին պողոտային վրայ ծխալաճառ Պ. Ոսկանի թիւ 503 խանութն, ի գին 10 դշ, Շատ առնուլ ուղղորդ կը հրաւիրուին Դալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյն բանկալը, ուր կը գտնուի թարգմանիչն:

عومي مسافر خانه
ՀԱՄԱԶԳՈՅԻՆ ՀԻԻՐԱՆՈՅ
HOTEL
INTERNATIONAL
ՀԵՆՈՂԱ-ԻԵՈՆԻՏ
Այս հիւրանոցն հաստատուալ է Մահմուտ փաշայի վարիկոյմը, կամիլին մօտ, Հաճի Կէօշէք մզկիթին դէմը Մօլաթաշը փողոց թիւ 10. ապահով մաքուր և օգտակար է. և գիներն չափաւոր. ընտանիք ալ կընան հանգիստ ընել. ունի ճաշարան և սրճարան մը՝ ամէն աղղի լրագրերով զարդարեալ: Պօլոյ մէջ այսպիսի հիւրանոցի մը նմանը չկայ. վերջապէս ըստ ամենայնի դո՛հ կըլլան յաճախորդք:

Ապտ-իւլ-ճէլիլ

PILULES HOLLOWAY
ԴԵՂԱՀԱՏԻ ՀՈՒՂՈՈՒԷԻ
Լեարդի, ստամոքսի եւ աղիքներու ամեն տեսակ անկարգութեանց համար խիստ ընտիր է սոյն դեղահատը. ամեն ջրային տկարութեան ուժաթափութեան և տխրութեան համար, կը ջնջէ եւ անհետ կընէ ամեն տեսակ անչափաւորութեանց հետքերը: Սրտի եւ երկամանց վրայ օգտակար աղիքներ թիւն մ'ունի. արիւնը մաքրելով նոցա խանդարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ, և զրգուելով կենսական գործարանները կը զօրացնէ: Իւր դեղակոն մեծ ազդեցութեամբ սրտախառնութիւն, կոծուութիւն, մաղձային հիւանդութիւններ, որովայնի մէջ լցուած կաղեր, գլխի ցաւեր կը վանէ, մարտողութիւնը կը չափաւորի, եւ մարմինը մաքրուելով բոլոր այն աղտոնութիւններէ որ շատ անգամ դանաղան հիւանդութեանց սկզբնապատճառ կըլլան, առողջութեղ եւ բնական դիրքը կը զգենու:

ONGUENT HOLLOWAY
ՍՊԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂՈՈՒԷԻ
Մորթային հիւանդութիւնք եւ վերք բուժելու մասին ունեցած պալատական յատկութեանցը չաւասարիք ընաւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր թուանոր վերքեր, ուռեցք, քաղցկեղ (շիրիքեցեղ), սորունք եւ ստեանց վերքեր կամ բոլորովին կանցնին եւ կամ լըլաւանան, օգտակար է նաև հարուխի հաղի, սրտի բարախման, մանաւանդ օդացաւ (հեյ) ըստած հիւանդութեանք եւր-կաղղորդէ. եւ զօրաւոր աղիքներ թեամբը խոյլ (սըրաւա) հիւանդութեան ապականիչ գորութիւնը ինչ սատիճան ո'ր ըլլայ կը դիմադրուէ: Այս դեղերուն գործածութեան եղանակը նշանակուած է իւրաքանչիւր սփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն դեղափաճառներու քով և մասնաւորապէս Պալսչէ գաբու թաշ խանի կողմերը Պ. Գասպարեանի գեղարանը Ն. 7 կը ծախուի:

Աւելի առնել ուղղորդ կը հրաւիրուի առ հեղինակն տօքթօր Հոլլոուէ Ի Լօնտօն Օքսփորտ փողոց թիւ 533:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ 10 Ապրիլ 1882		
Բօնսօլիտէ	44—49	
Երկաթուղեաց	Ֆրնդ. 56—60	
Թրամուէյ	0. Լ. 3—65	
1863 ի փոխառութիւն	Ֆրնդ. 88—	
1865 ի »	» 88—50	
1869 ի »	» 75—50	
1872 ի »	» 26—	
Օսմանեան լիւրան 100 դէն		
Մէճիտիչէ	107—38	
Մէթալիք	205—	
Հինգնոց	208—10	
Վեցնոց	126—25	
Պղինձ	610—	
Թղթադրամ	920—	
Ռուսիոյ Բօլ	90—20	
Գաղղիական լիւրա	87—25	
Անգղիական »	110—5	
Դրիմից	51—20	

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԵՐ
Հ. Ս. ԱԼԱԶԱՅԵԱՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ՍՏՐԸԵԱՆ
Կ. Պոլիս Մեքանի քարդի